

Дата: 17.02.2025

Клас: 5–А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 53

Вчитель: Капуста В.М.

Інструктаж з БЖД. Екскурсія.

«Як відчувається природа мого краю взимку»

«Як відчувається природа мого краю взимку?»

Мета: спостерігати за змінами, які відбуваються в природі взимку; дослідити об'єкти живої та неживої природи своєї місцевості; встановити причинно-наслідкові зв'язки компонентів природи, з'ясувати екологічні проблеми досліджуваної території та розробити пропозиції щодо їх розв'язання.

Завдання:

---

1. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.
2. Правила поведінки в природі.
3. Відеоматеріал. «Екскурсія в природу»
4. Спостереження за неживою природою у шкільному сквері.
5. Що відбувається у живій природі?
6. Допомога пернатим. Розвішування годівничок.

Відеоматеріал «Як відчувається природа
мого краю взимку»

<https://youtu.be/hLyTvhCoYaY>

Ознаки приходу зими

Зміни у шкільному сквері

- дерева оголились;
- сонце вище над горизонтом;
- день скоротився;
- морози міцнішають, падас сніг;
- з'являються іній, лід;
- комахи сховались, сплять.

Зимовий словничок

Сніг

іній

лід

мороз

віхола

ожеледь

бурулька

Що таке лід?

Лід – це вода у твердому стані.

Він не має кольору, прозорий, крихкий.

При замерзанні вода розширюється.

Лід не тоне, бо легший за воду.

Рослини взимку

- У ґрунті залишається насіння однорічних рослин
- Наземна частина багаторічних рослин відмерла,
- у ґрунті залишились кореневища , бульби, цибулини
- Зеленіють під снігом суніці, верес, журавлина
- Дерева й кущі перебувають у стані спокою
- листки хвойних дерев укриті товстою шкіркою, яка утримує вологу, - тому вони не засихають узимку

Життя рослин узимку зберігає сніжна ковдра

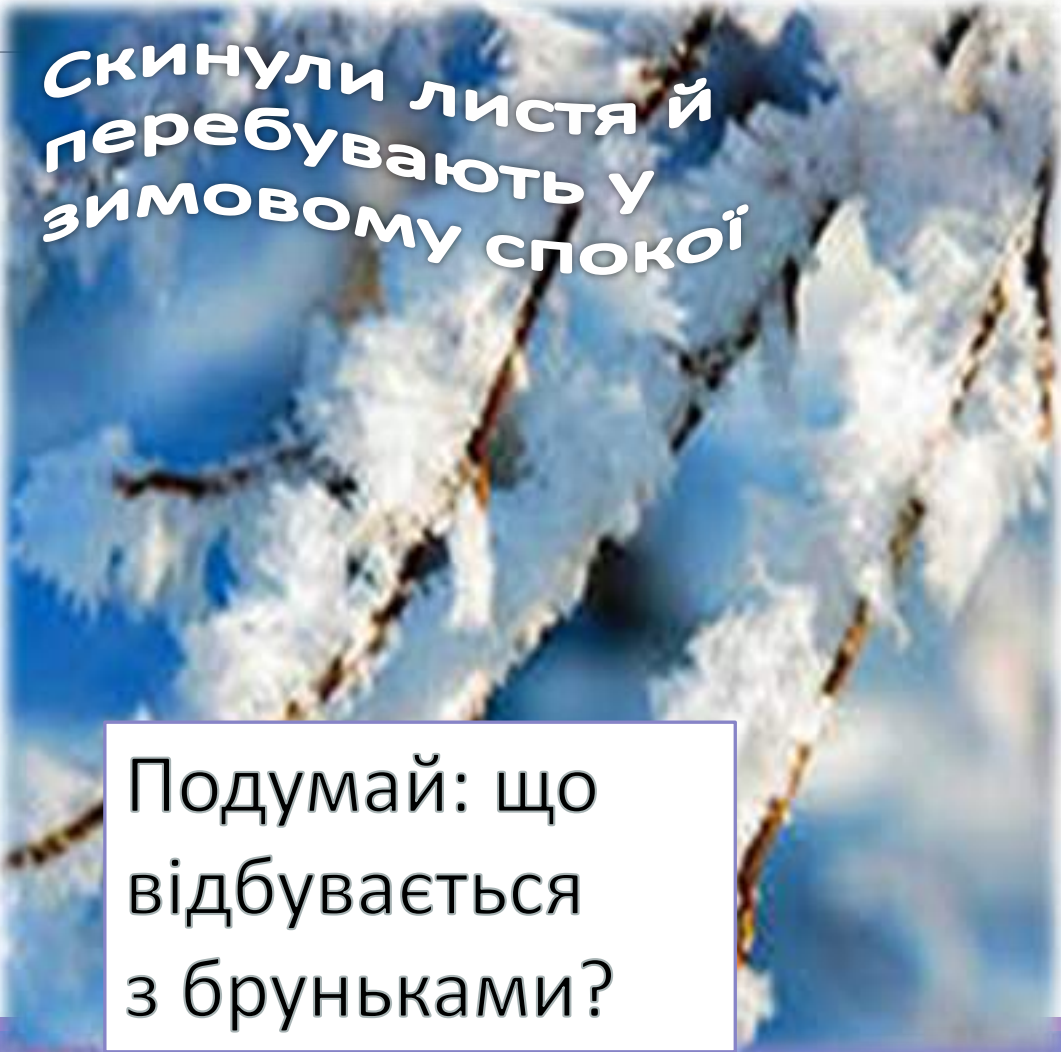

Листяні та хвойні дерева

Не скидають листя на зиму

Пригадай:
чому ялинку
називають
вічнозеленою?

Скинули листя й
перебувають у
зимовому спокої

Подумай: що
відбувається
з бруньками?

Тварини взимку

– ЗМІНЮЮТЬ ХУТРО
НА ЗИМОВЕ –
ГУСТІШЕ Й
ПУХНАСТІШЕ

-- РОБЛЯТЬ ЗАПАСИ
КОРМУ

-- ДЕЯКІ ВПАДАЮТЬ У
СПЛЯЧКУ

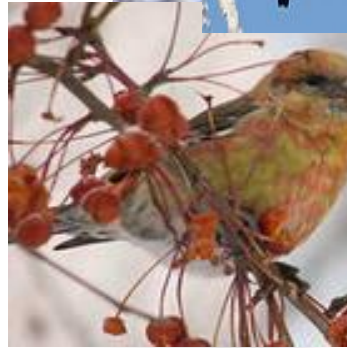
-- У ПОШУКАХ КОРМУ
РУХАЮТЬСЯ
ТАБУНЦЯМИ,
СТАДАМИ

ПТАХИ

У пошуках їжі переселяються до людських осель ворони, граки, сороки, коноплянки, польові горобці, синиці. Щоб зберегти їхнє життя, необхідно підгодовувати птахів. Годівничку можна облаштувати в саду, парку, лісі, у своєму дворі.

ЯКІ ТВАРИНИ ТА ПТАХИ ЗИМУЮТЬ У НАШИХ КРАЯХ ?

Зимівля комах

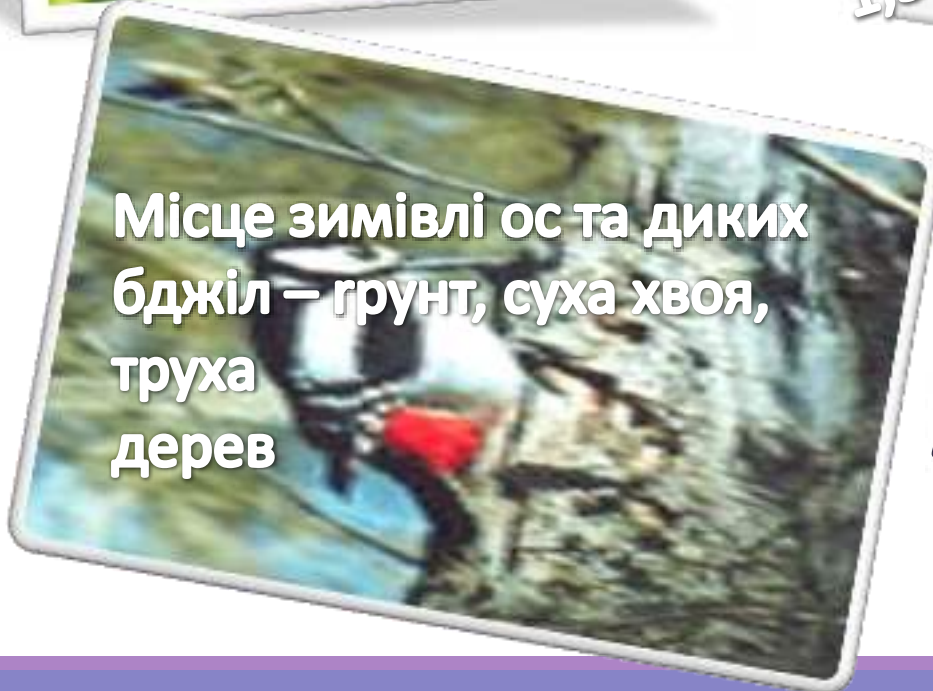
Сплять у сухих стеблах,
під корою дерев
личинки й лялечки
жуків і мух

Мурахи зимують у спеціальних
зимувальних камерах на глибині
1,5 м під землею

Місце зимівлі ос та диких
бджіл — ґрунт, суха хвоя,
труха
дерев

А бджоли?

Гра «Відгадай, хто я»

Взимку дерева навколо мене стоять голі, а мені залишаються мої зелененькі голочки. Моє насіння знаходиться в шишках до кінця зими Я очищую повітря, особливо це відчувається в лісі, коли повітря наповнюється приємним запахом моєї хвої.

Струнка я, і крона моя розлога, і гарна моя чорна кора. Влітку коло мене дзижчать тисячі бджіл. Над моєю жовтою квіточкою виростає довгий язичок. Влітку він прикриває квітку від дощу, а восени і взимку розносить мої плоди-горішки.

У мене гладенька біла кора з чорними плямами, крона ажурна, з пониклими гілками. Я маю міцну деревину світлого кольору. Віником з моїх гілок миються у лазні, а мої бруньки використовують у медицині для лікування ангіни, бронхіту. Діти люблять мій сік, багатий на вітаміни. Взимку я сплю дуже чутливо і весною найпершою розкриваю бруньки.

Я — рослина, оспівана в багатьох піснях, стала символом дівочої краси та символом України. Я дуже красива, восени та взимку мої гілки обвішані кетягами яскраво-коралових ягід, і зберігаються вони всю довгу зиму. Дуже люблять поласувати ними пташки. Люди зв'язують мої кетяги ягід у пучки, підвішують у коморах на горищах і взимку використовують як лікувальний засіб, п'ють чай, виготовляють корисні киселі та начинку для пиріжків.

Де поділись заметілі
Із морозами й вітрами?
Лиш тумани сніжно-білі
Ходять-бродять вечорами.
Понад лугом, понад ланом,
Біля тину, біля хати...
А ялинка за туманом —
Як ведмедик волохатий. Й
зупинилась на узгір'ї —
І чекає-виглядає,
Чи не йдуть за нею звірі.
П.Сингаївський

Допомога пернатим

Надворі зима лютує, але наша годівничка всіх пташок частує

Домашнє завдання

Повторення. Метод спостереження.(с.15-16)

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakarusta55@gmail.com